



Mededelingen van het Verbond der Vlaamse Academici V.V.A.

10e jaargang - nr. 10
februari 1966
verschijnt maandelijks

Sekretariaat: Em. Jacquainlaan 126 Brussel 1. Tel. 02/18.68.20
PR 4292.38.

Bestuur V.V.A.

Prof. em. Dr. C. Heymans, Erevoorzitter
Prof. Dr. W. Opsomer, voorzitter
Dr. K. Goddeeris, 1e ondervoorzitter
Dr. S. Dessers, 2e ondervoorzitter
Lic. H. Aelvoet, sekretaris
Dr. R. de Beule, sekretaris-verslaggever
Lic. E. F. Brieven, penningmeester

Redaktieverantwoordelijken

Lic. P. Mulder, gouv Antwerpen
... , gouv Brabant
Dr. B. Hermans, Campina Academica
Ir. F. Hendrickx, gouv Limburg
Lic. E. De Facq, gouv Oost-Vlaanderen
Dr. K. Goddeeris, gouv West-Vlaanderen

Hulde aan Pater Stracke

Tafelrede uitgesproken door Dr. Edmond van Thillo, ere-voorzitter gouv Antwerpen, op het banket ter ere van eerwaarde pater Stracke, ter gelegenheid van zijn 90ste verjaardag op 12 december 1965.

Eerwaarde Pater Stracke, goede vriend.

Namens het Verbond van Vlaamse Academici past het dat er U vandaag te midden van uwe zielsvrienden een adres zou worden overhandigd.

In opdracht van de ere-voorzitter, Professor Korneel Heymans, en van de algemene voorzitter, Professor Walter Opsomer, beiden tot hun spijt elders weerhouden, geeft ik U lezing van de hulde-uiting door het Verbond tot U gericht.

Er is in U de man van studie, de hoogstaande intellektueel, de wetenschappelijk gevormde, de bron van verfijnde kennis, de scherpe ontleder van levenswetten en normen . . .

Er is in U de sociaal-voelende mens: de Antwerpenaar, de Brabander, de Groot-Nederlander, de Vlaamse nationalist, de Priester-missionaris voor eigen volk, de bezieler of de bekoeler, al naar de omstandigheden van volkse nood of volkse gloed . . .

Er is in U de Mens, tout court. Gebekt en gepoot. Voornaam en toch scherp. Vrij van partij-politieke banden. Noch betaald, noch geconditioneerd. Eén wet geldt: die van het *natuur-recht*, gedikteerd door de simpele pure Rede.

Een oppervlakkig katholiek? O, neen. Een diep kristen?

O, zeker. U zijt echter waarde, scheppende kracht en rijke oogst.

Pater Stracke, waarde volste vriend,

Wij betreuren één toevallig iets in uw leven: nl. de *datum* van uw verjaardag in *december*. De sfeer van uw persoonlijkheid roept een ander beeld op, een ander moment in de wenteling van de getijden.

De „imago” van uw levenstocht doet denken aan een zomers tafereel door een Stijn Streuvels verwoord. Een einde-juni belofte: een echte hete blauwe dag, spetterend onder gestadig stevig zonne-vuur boven gouden Van Gogh-akkers, die blaken van rijpheid.

Geheel uw leven was *liefde*. Stralende *liefde* ten bate van de gemeenschap waaruit ge gesproken zijt, waarin ge zijt opgegroeid en waarvoor ge uw leven geheel hebt ingezet, dat alles naar de richtlijnen van uw geloof in de oprechte Kristenheid.

Voor het volbrengen van die levenstaak zeggen we U allergulst en allerhartelijkst: Dank!

Motie van 5 februari 1966

De Centrale Raad van het Verbond der Vlaamse Academici, na te hebben overwogen

- 1e het verrassend en ontstemmend regeringsvoornemen de koolmijn van Zwartberg te sluiten;
- 2e de gerechtvaardigde wrevel hierdoor uitgelokt in geheel Vlaanderen;
- 3e de inzet van gewapende strijdkrachten — niet tegen gangsters, maar tegen arbeiders, die het kort-

zichtig en inakkuraat regeringsbeleid aan de kaak stelden —;

- 4e de klassieke en tot op de draad versleten taktiek van de regeringspartijen om de tragische gebeurtenissen uit te buiten om in geheel het rijk een anti-Vlaamse stroming te doen opwellen

besluit het hiernavolgend protest te publiceren.

a. Het door de recente regeringen gehuldigde beleid heeft eer gedaan aan de Belgische neiging tot improvisatie en amateurisme. Die fout is des te groter in een land, waarin — soms ten onrechte, maar helaas, heel dikwijls terecht — de mens „tegen de staat” is. Het gezag moet dat weten en er zich naar gedragen. Het kordaat-stompzinnig besluit, zonder meer de mijn van Zwartberg te sluiten, zonder vooraf, progressief de vrijgekomen arbeidskrachten in de gelegenheid te stellen de vruchten op te halen van een nieuwe werктаak, is een uitdaging gericht tegen de elementaire eigentijdse sociale zin.

b. De inzet van gewapende troepen door het beleid, dat zelf de eerste oorzaak is van de wanorde, is de illustratie van de even klassieke als vulgaire kneep: de kreet „Houdt de dief” uitgeschreeuwd door de dief zelf.

Het is de regering van een zich „beschaafd” hetende westerse staat onwaardig. De namen van de neergeschoten arbeiders zullen in de geschiedenis het bekrompen Belgisch beleid, alvast van de jaren zestig, brandmerken.

c. Parlementaire debatten zowel in Kamer als Senaat, in de voorbije week gehouden, waarin het schelden en verguizen („nazi” en „fascist”-dooddoeners) de kern van de zaak onaangeroerd laten, bewijzen het moreel gehalte van het milieu. Het moet pijnlijk zijn voor de besten onder het Parlementair personeel!

d. Bedeling van welvaart en geluk kan alleen geschieden, mits eerbied voor de rechtmatigheid, dat betekent

1. dat elke landstreek, in acht genomen haar natuurlijke en industriële potentie, gerechtigd is een maximaal aandeel op te nemen uit de totale rijkswelvaart welke o.m. door het staatsgezag moet worden behartigd;

2. dat elke opzettelijke onrechtmatige bevoordeling van één gewest, bv. de Borinage, naast een opzettelijke verwaarlozing van een andere streek, bv. de provincie Limburg, een uiting is van Tirannieke Kracht zonder Recht.

Die situatie moet leiden tot opstand opdat uiteindelijk de Bedélende Rechtvaardigheid zou zegevieren.

Tot de regering van morgen zeggen we: Leert, gewaarschuwd, gerechtigheid betrachten.

Prof. Dr. W. Opsomer, Algemeen Voorzitter

Het probleem Leuven

Naar aanleiding van verschillende verklaringen in verband met de structuur en de expansie van de K.U.L. deelde het aartsbisdom Mechelen-Brussel door bemiddeling van het agentschap C.I.P. mee (25-1-'66), dat de bisschoppen slechts beslissingen in verband met Leuven zullen treffen nadat de kommissie ad hoc haar voorstellen zal hebben ingediend. Inmiddels sturen de Franstalige leden van deze kommissie er sterk op aan de beslissingen te nemen, die strijdig zijn met de Vlaamse belangen en met de beginselen die door de Vlaamse professoren en de Vlaamse verenigingen vooropgesteld werden.

Ten aanzien van recente verklaringen afgelegd door de Franstalige professoren en gezagsdragers en wegens de dubbelzinnige en tegenstrijdige uitspraken van kardinaal Suenens en bisschop De Smedt, vragen wij een nieuwe en ondubbelzinnige uitspraak van de Belgische bisschoppen alsook een nauwkeurige omschrijving van de taak en de bevoegdheid der kommissie Leemans-Aubert. Wij herinneren hierbij aan het standpunt van het V.V.A. terzake en meer bepaald aan het belangrijk territoriaal aspect van het probleem.

1. Te Leuven moet een zelfstandige en volledig Nederlandstalige universiteit opgericht worden, met eigen rektor, eigen budget en eigen beheer.
2. Aangezien de aanwezigheid van een Waals-Brusselse universiteit te Leuven een bestendige en actieve haard van verfransing is, is het noodzakelijk dat de katolieke Franstalige universiteit, die zich thans nog te Leuven bevindt, zich volledig in het Franstalig landsdeel gaat vestigen.

Aanbevolen voor:

KREDIET
BELEGGINGEN
VERZEKERINGEN



Ondern. beheerst door K.B. van 15 dec. 1934

Gesticht in 1917

Guldenvlieslaan 83 - Brussel 6

N.V. CENTRALE HYPOTHEEK- EN VERZEKERINGSKAS

Afg. Beheerder: E. F. BRIEVEN

MIJN BANK?
DE
K R E D I E T B A N K

NATUURLIJK !

DE ONAFHANKELIJKE BANK VOOR ONAFHANKELIJKE CLIËNTEEL

3. In dat verband dient uitdrukkelijk gewezen te worden op het verfransingsgevaar voor Vlaams-Brabant door een vestiging van een Waals-Brusselse universiteit te Woluwe en te Waver, aan de rand van Groot-Brussel.

De vestiging van een uitsluitend Franstalige fakulteit te Woluwe is daarenboven strijdig met de taalwet, die bepaalt dat Sint-Lambrechts-Woluwe tweetalig gebied is.

4. De overheveling van de Franstalige fakulteiten uit Leuven naar Woluwe en naar Waver geeft aan de katolieke Walen niet de Waalse universiteit waar zij recht op hebben, zoals o.m. gevraagd werd op het kongres van de Renovation Wallonne van 5 februari 1966.

5. De verwijdering van een groot deel der Vlamingen uit Leuven naar steden die ver van Leuven gelegen zijn, terwijl *alle Franstaligen* binnen de driehoek Woluwe-Leuven-taalgrens (Waver) blijven, komt neer op een verwezenlijking van de driehoek van Mgr. Descamps, rektor, en bereidt de opslorping voor van Leuven door „le très grand Bruxelles de l'avenir” van prof. Woitrin, sekretaris-generaal en algemeen beheerde. Wist prof. Garitte het dan toch toen hij te Charleroi verklaarde dat niet de Walen, maar de Vlamingen Leuven zouden moeten verlaten ?

6. Weliswaar is deze spreiding in overeenstemming met de wet van 9-4-'65. De Vlaamse parlementairen, die deze bepalingen van de wet op de universitaire expansie (art. 1, § 3) goedkeurden, bepalingen die, wat Leuven betreft, er blijkbaar ingelast werden op verzoek van het Belgisch episkopaat, hebben daardoor de mogelijkheid van die verfransende driehoek in Vlaams-Brabant geschapen.

Het was een spijtige vergissing die de schadelijke gevolgen van Hertoginnedal nog kan verergeren door het verfransende Brussel weer eens uit te breiden, ditmaal in de richting van Leuven, en het tevens een vaster en breder contact met Wallonië te geven.

Voor het behoud van Vlaams-Brabant is het noodzakelijk die fout in een aanvullende of in een nieuwe wet zo vlug mogelijk te herstellen.

De Centrale Raad van het Verbond der Vlaamse Academië (V.V.A.) in vergadering te Brussel op 5 februari 1966.

Eerbied voor de nationale talen in het Belgische zakenleven (slot).

Gedragsregels ten grieve van de handelsondernemingen in Vlaanderen gevestigd, en na te leven in betrekkingen met Vlaamse afnemers en werknemers.

Om oprecht en echt zichzelf te zijn en te blijven, zullen ze zich geen Franse firmabenoaming geven en alle verhandelingen, ook het korresponderen met officiële instanties, in de Nederlandse taal voeren.

De firma's die deze grondbeginselen niet opvolgen, we kennen ze, met hun behept zijn met een ziekelijke hunker naar het Frans, geven blijk van hun geestelijke tekorten, gemis aan bezadigd oordeel, mangel aan fatsoen en zin voor goede vormen in betrekkingen met eigen volk, deficit aan gezond verstand en zin voor realiteit.

Op het gebied van de slechte wilsuiking zou de ontleding van de franskiljonse houding verduidelijken hoe de vreemde taal-kliek in de Vlaamse gemeenschap op bru-

tale manier en zelfzuchtig de rechtmatige belangen van het eigen volk met de voeten treedt, aanstellerig volksvreemde gedragsnormen aankleeft en zich rechten toe-eigent die haar, noch door de mensen, noch door de natuur, werden toebedeeld.

Bij het grijpen naar het Frans komt hierbij dikwijls tot uiting niet zozeer een ontluiken van Fransdolheid, als wel een verschijnsel van lafheid, laksheid, stijlloosheid, karakterloosheid, kleinhartigheid . . . of het tegenovergestelde: aanstellerij, bluf, hoogmoed, pronkerigheid, zelfoverschatting! Beide drijfveren zijn even ellendig!

Gedragsregelen van ondernemingen in het Nederlands taalgebied van België, toepasselijk in betrekkingen met afnemers en werknemers buiten Vlaanderen.

Wat elders vanwege de Waalse handelaar werd gevorderd, dient andersom van de Vlaamse ondernemer te worden geëist. Het is wenselijk dat de Vlaamse firmant, die handel wil drijven met de kopers die in het Franse taalgebied gevestigd zijn, zich uitdrukken kan in de Franse taal, wanneer hij zijn koopwaren of diensten aanbiedt. Hetzelfde is andersom wenselijk voor de Waalse firmant die een aanbod doet aan Vlaamse afnemers. Wanneer echter deze stelregel niet kan geëerbiedigd worden wegens een gebrek aan kennis van de taal van de koper, dan past het dat de Vlaamse firmant de Franstalige afnemer zou vragen zich in het Frans uit te drukken.

De foutieve houding wordt weggewerkt: de Vlaming wordt de last niet meer opgelegd, de kennis van een vreemde taal op te doen om met zijne majesteit de Franstalige staatsgenoot te kunnen en te mogen contact opnemen.

De ongezonde Belgische sfeer moet gezuiverd worden van de virus van de hoogmoedige aanmatiging, die er al maar toe naar streeft het evenwicht in de prestatie te storen.

Vele Vlaamse vennootschappen doen een beroep op kapitaalinvesteerders. Zij vertolken hun ellendig platvloers koopmansinzicht, door hun oproepen, statuten, aandelen en maatschappelijke bescheiden uitsluitend in het Frans te publiceren. Zij zijn even onbeschoft als de Waalse en Brusselse firmanten, die evenmin de taal van de staatsbevolking eerbiedigen.

Wat elders gezegd wordt omtrent het euvel gesticht door de Franssprekende laatdunkendheid, is ook toepasselijk op de ruggegraatloze houding van vele Vlaamse vennootschappen.

Door het behoud van alleen Franse handelsbenamingen en het verspreiden van reclame, facturen en vouwbladen, uitsluitend in het Frans gesteld, bezondigen zij zich aan een stijlloosheid in het Brusselse en ook in het Nederlandse taalgebied. Zij zorgen er mede voor, dat de hoofdstad haar kenmerk van onwaardigheid blijft bewaren. Zij helpen mede de Waalse laatdunkendheid tegenover de Vlaamse staatsbevolking te voeden.

Slotbeschouwing.

Wanneer art. 23 van de Grondwet zou vervangen worden door een beter, dat het misbruik van de vrijheid, m.a.w. de tirannie van het Frans taalimperialisme, zou uitschakelen, dan zou de Grondwet ophouden een instrument te zijn van morele verdrukking voor de meerderheid van de staatsbevolking.

De nieuwe tekst zou kunnen luiden als volgt:

„De in België officieel erkende talen zijn; het Nederlands, het Frans en het Duits.

Bij Koninklijk besluit wordt het gebruik van elk van deze talen geregeld met inachtneming van:

het eentalig karakter van Vlaanderen en van Wallonië, en het tweetalig karakter van de Brusselse agglomeratie.”

Deze nieuwe grondwettekst zou de konstitutionele hindernis weren die vandaag belet het anti-sociaal streven van een taalkaste te Brussel en in Vlaanderen volkomen de pas afsnijden.

Eens de taalgrens afgebakend en de geografische omschrijving van de Brusselse agglomeratie vastgelegd, zou veel van het oud vuil kunnen worden opgeruimd.

Met in details de eerbied voor de nationale talen in het zakenleven voor te schrijven, zou dat een bijdrage vormen tot sanering van de tussen-menselijke verhoudingen in de Staat België.

Prof. Dr. W. Opsomer.

Gouw - Activiteiten

CAMPINIA ACADEMICA, Kempische afdeling van het V.V.A. heeft in de komende weken de volgende sprekers uitgenodigd:

10 maart: Prof. Dr. R. Derine: Aktuele universitaire knelpunten.

24 maart: E. Troch, hoofdredacteur van „De Standaard”: Het aktueel probleem van de internationale politiek.

15 april: Dr. Louis Meerts, hoofdredakteur van „Gazet van Antwerpen” en Prof. Dr. Bronkhorst van de protestants-teologische fakulteit te Brussel: Colloquium over het Rooms Koncilie.

GOUW LIMBURG nodigt zijn leden uit op vrijdag, 18 maart voor een forumgesprek: Vernederlandsing K.U.L., met Prof. Dr. Zeger van Hee.

GOUW ANTWERPEN heeft elke week een ontmoeting op dinsdagavond. In februari spraken Dr. L. Rocher over het Indisch talenvraagstuk; Prof. Dr. P. de Somer over China; Dr. Med. C. Troch over Fotosafari in Kenia; Schepen F. Tijsmans over Antwerpen en zijn openbare werken; Dr. Med. G. Buyse over Het mensbeeld in de geneeskunde.